

Előfizetési ár:
Egész évre 10.— P
Félévre . . . 8.— P
N. kir. postatakarékpénztári
csokszáma száma 36990
A hirdetési díj mm-
ként 32 fillérrel előre
fizetendő. Szöveg
közt ennek duplája

FOGADÓ

MAGYAR VENDÉGLŐS

Szerkesztőség és
kiadóhivatal: Bpest
VI, Aradi u. 11. sz.
IV. emelet 4. (lift)
— Térész körútnál —
Tel.: Aut. 188-98
Lap megjelölés
minden hó 1-án és 15-én.

A "KORCSMÁROS" MELLÉKLETTEL

AZ ORSZ. VENDÉGLŐS EGYESÜLET ÉS A BPESTI KORCSMÁROK SZAKOSZTÁLYA HIVATALOS KÖZLÖNYE
A FOGADÓS, VENDÉGLŐS, KORCSMÁROS ÉS KÁVÉSIPAR, IDEGENFORGALMI, BORGAZDASÁGI ÉS PINCÉRÉRDEKEKET KÉPVISELŐ LAP

Vendéglősök és korcsmárosok nyugdíjbiztosítása.

Bolgár Menyhért titkár előadása az esztergomi kongresszuson.

A Szállodások, Vendéglősök, Korcsmárosok és Alkalmazottaik Országos Nyugdíjgyesülete mult hóban az Aréna úton egy nagy bérházat vett. Ez alkalommal, hogy a nyugdíjintézet vezetősége az intézmény vagyonát ingatlanba fektette, a kongresszuson az agkori biztosításról szóló előadás különös érdeklődésre tarthatott számot. — Mikép az előadásból olvasható, a cél az, hogy minden kartárs lépjen be a nyugdíjgyesületbe, hogy ezáltal öreg napjaira gondtalan megélehetését biztosíthassa.

Bolgár titkár: Tisztelt Kongresszus! Az előrehaladott idő miatt türelmüket csak rövid időre óhajtom igénybevenni és ezért Nyugdíjintézetünk illetőleg csak a legszükségesebb információkat közlöm Önökkel, előrebocsátván, hogy minden érdeklődőnek bármikor a legnagyobb készséggel rendelkezésre állók és a kívánt felvilágosítással szívesen szolgálók.

Amint bizonyára tudni méltóztatnak, szakmánknak a háború előtt volt már egy virágzó nyugdíjintézete, mely azonban, mint oly sok más intézmény is, sajnos, a háború áldozata lett, mivel vagyonának felét a háború előtti időkben abszolút biztosnak tartott záloglevelekbe, később pedig a háború tartama alatt vagyonának másik felét hadikölcsönökbe fektette. Minthogy ezeket a kormány nem valorizálta, ennélfogva teljesen értéktelenné váltak és így a régi intézet önhibáján kívül minden vagyonát elveszítette. Mint tudjuk, a háború után a korona értéke az infláció és egyéb okok folytán állandóan csökkent és évekig is eltartott, míg végre a pengőben stabil pénzt kaptunk. Az új pénz stabilitása azután lehetővé tette, hogy a budapesti ipartestület és az Orsz. Szövetség szociális érzéstől áthatott vezetőségének támogatásával a nyugdíjintézetet a romokból újra felépíthették és mintegy három év előtt működésünket ismét megkezdhattuk. Józan gondolkodású és családjuk sorsával törődő budapesti kartársaink belátták, hogy nyugdíjintézetük az ő érdekeiket szolgálja és ezért a rettenetes gazdasági helyzet dacára évről-évre többen és többen léptek be az új intézetbe. Bármily paradoxonnak is lássák, mégis tényként kell elfogadnunk, hogy épp a rossz

gazdasági helyzet írja elő parancsolólag a belépést, mivel kedvező helyzetben, midőn üzletünk annyit hoz, hogy az gondtalan öregséget biztosít számunkra, nem is szükséges annyira a nyugdíjbiztosítás, mint most, amikor, sajnos, csak filléreket tudunk naponta megtakarítani. Ezeket a filléreket azonban egy előrelátó, családja és saját sorsát szívén viselő kartársnak okvetlenül félre kell tennie. A jövőről való gondoskodás legjobb és legbiztosabb módja az, ha a t. kartársak belépnek Nyugdíjintézetünkbe, amely Magyarország legkisebb rezszel dolgozó és legolesőbb díjtáblával működő nyugdíjintézete.

Ezt a két állítást mindjárt be is bizonyíthatom. A legkisebb rezszel dolgozhatunk azért, mivel a budapesti ipartestület helyiségeiben díjtalan elhelyezést kaptunk és így házberre, fűtésre, világításra, takarításra stb. semmi gondunk sem lévén, dologi kiadásaink nincsenek. Minthogy pedig az intézetnek csak egyetlen, szerényen dotált alkalmazottja van, ennélfogva a személyi kiadások is minimálisak és így kétségtelen, hogy a befizetett tagsági díjak nem adminisztrációs költségekre fordíthatnak, hanem azok a tagok javára gyümölcsöznek. Azért tudunk tehát a legolesőbb díjtáblával működni, mivel az adminisztráció ellátása más intézetekhez képest, lényegesen kevesebb kiadást okoz. Hogy díjtáblánk tényleg a legolesőbb, szintén könnyen bizonyíthatom.

Nevezetesen, míg a többi nyugdíjbiztosító intézeteknél a tagsági díjak a belépő tagok korához igazodnak és pedig a fiatalabbak kevesebbet, az idősebbek pedig többet fizetnek, addig intézetünkben a tagsági díjak korra való tekintet nélkül egyformán vannak megállapítva, úgy azonban, hogy még a legfiatalabb tagok is jóval kevesebbet fizetnek, mint más intézeteknél. Ha pl. a Társadalombiztosító tábláját vizsgáljuk, megállapíthatjuk, hogy a legfiatalabb korban belépő tagok is már 50%-kal fizetnek ott többet, az idősebbek azonban kétszer és háromszor is többet fizetnek havonta, mint nálunk.

A népjóléti miniszter úr 1552—cln. 1929. N. M. sz. rendelete alapján ugyan is az öregségi- és rokkantsági biztosítási

tás G. tabellája szerint az önálló iparos évi 1000 P önkéntes biztosítása után ott a nálunk fizetendő havi 10 pengős tagsági díj helyett fizet:

ha 21 éves korban lép be havi 15.90 P-t
ha 26 éves korban lép be havi 18.10 P-t
ha 31 éves korban lép be havi 20.40 P-t
ha 36 éves korban lép be havi 23.— P-t
ha 41 éves korban lép be havi 26.10 P-t
ha 46 éves korban lép be havi 30.— P-t
ha 51 éves korban lép be havi 36.70 P-t

Ezen jóval magasabb díjak dacára sem nyújtja a Társadalombiztosító a biztosítottaknak azon szolgáltatmányokat, amelyeket mi nyújtunk tagjainknak, mivel 10 év után beálló munkaképtelenség esetére a mi 400 pengőnk szemben csak évi 300 pengőt, 40 év után pedig a mi 1000 pengőnkkel szemben csak évi 840 pengőt ad. Tehát még a legtöbbet fizető 51 éves tag sem kap annyit, mint nálunk, pedig havonta több mint háromszor annyi tagsági díjat fizet a Társadalombiztosítónak.

Íme egy másik példa:

Hazánk egyik legrégebbi intézeténél, a Magántisztviselők Orsz. Nyugdíjgyesületénél évi 1000 pengős biztosítás után a tagsági díjnak egy negyedét kitevő kezelési díjon kívül a következő tagsági díjak fizetendők:

18—35 éves korban belépő tag fizet havi 11.— pengőt, 36—38 éves korban belépő tag fizet havi 14.50 pengőt, 39—41 éves korban belépő tag fizet havi 15.50 pengőt, 42—44 éves korban belépő tag fizet havi 16.50 pengőt, 45—55 éves korban belépő tag fizet havi 17.— pengőt.

Ez az intézet, épp úgy mint mi, tíz év utáni rokkantság esetére 40, negyven év után pedig szintén 100%-os nyugdíjat folyósít, azonban lényegesen magasabb díjért, hiszen pl. egy 45 éves korban belépő tag a mi 10 pengős havi tagsági díjunkkal szemben ott a kezelési díjjal együtt összesen 21 pengőt köteles havonta fizetni.

Ezen hiteles számadatok kétségtelemül bizonyítják, hogy intézetünk ugyanezen szolgáltatmányokat a fent közölt tagsági díjaknak csak egy töredékért nyújtja.

Ha tehát azt látjuk, hogy az állami biztosító intézetnél a kötelező nyugdíjbiztosítás életbelépése esetén kartársaink lényegesen többet tartoznának fizetni, mint nálunk anélkül, hogy az nekik annyit nyújtana, mint mi, avagy hogy annak irányítására döntő befolyást gyakorolhatnánk, úgy joggal re-

mélhetjük, hogy józanul gondolkozó, jövőjünkkel és családjuk sorsával tőrődből tartásaink még a küszöbön álló kötelező nyugdíjbiztosítás életbelépése előtt hozzánk, saját intézetükbe fognak minél nagyobb számban belépni.

Minden egyes belépő új tag erősebbé teszi egyesületünket, minél nagyobb taglétszámmal rendelkezünk, annál inkább számíthatunk arra, hogy a kötelező nyugdíjbiztosítás hatálybalépése esetén is, miként a hírlapírók vagy a bankok nyugdíjalakulatai, önállóságunkat mi is megtarthatjuk.

Végre örömmel közlöm, hogy alig hároméves fennállásunk után Budapesten máris saját ingatlanunk van, mivel ép a múlt héten vettük meg az Aréna út

15. sz. házat, amely kitűnő vételnek bizonyult. A régi intézet szomorú sorsa mementóul szolgál nekünk a jövőre és mindig arra fog inteni bennünket, hogy a legbiztosabb tőkebefektetés az ingatlan, miért is az új intézet vagyonát csakis így fogjuk elhelyezni. Ha egy intézet 3 év után a maga erejéből — mindenféle hatósági támogatás hiányában — mégis ily szép eredményt tud felmutatni, az az intézet életképes és méltó a kartársak bizalmára, Hogy mihamarabb megvehessük második bérházunkat, tegyük lehetővé minél tömegesebb belépésükkel. Azért kérem szíves támogatásukat, mivel tudom, hogy igaz és beesületes ügyet támogatnának.

Az országos kongresszus tanácskozása.

(II.) Miután a kongresszusi tanácskozás vezetésére kijelölt elnökök elfoglalták helyüket, dr. Brenner Antal polgármesterhelyettes Esztergom megyei város hatósága és közönsége nevében üdvözölte a kongresszust. — Szabó Gyula miniszteri tanácsos, a pénzügyminiszter képviselője pedig a kormány nevében kérte Isten áldását a gyűlés munkájára, majd az elnöklő Skrabán Ferenc jelentette, hogy Kun Béla országgyűlési képviselő mint a kongresszus díszelnöke kért szót.

Kun Béla általános figyelem és éljenzés közepette emelkedett szólásra és mindjárt elmondta, hogy milyen jógöccsen szólal fel. Ezelőtt két évvel már szűkebb pátriájában, Hódmezővásárhelyen, mikor ott tartották az ország vendéglősei és koresmárosai a kongresszust, őt díszelnöknek választották. E választásra büszke. De ezenkívül igaztestületi elnök és országgyűlési képviselő, utóbbi minőségben az országban mindenkor az ipari érdekeknek lelkes szószólója volt és marad. Kun Béla aztán a jelenvoltakat magával ragadó, szép beszédet mondott, amelyben a kisesztergomi fokozottabb védelmét követelte a vendéglősiparban az állam részéről a kartelekkel szemben.

— Az államnak a kormányhatalomnak végre meg kell beesülnie azt is, — mondotta, — hogy a magyar önálló iparosság és benne a vendéglősiparosság nagy sérelmeinek orvoslását követeli ugyan, de ez a követelés és a panaszkodó gyűlések formája és szelleme a nemzeti gondolatától és vallásérkölesi alaptól soha el nem tért. A vendéglősök alkotmányos keretek között kérik sérelmeik orvoslását.

— Hol van az az idő — folytatta — amikor Magyarországon tele voltak a vendéglők és kávéházak? Ennek az iparágának a tragédiája abban rejlik, hogy akkor, amikor Nagymagyarországon volt, sok volt a vendég és viszonylagosan kevés a vendéglő és koresmai üzlet; de most a kifosztott, megcsontott kis Magyarországon fogy a vendég és nő a közteher és szaporodnak,

egyre szaporodnak a vendéglők és koresmások.

Felemlíti a különböző szakmai sérelmeket és erős szavakkal kritizálta a sörkartel tevékenységét. Előhozta többek közt azt a panaszt is, hogy igen sokszor a „tele” sörshordókból nem tudják az italmérők a hordókon jelzett mennyiséget kimérni.

A sör drágaságát vidéken az okozza, hogy a sörárak nem a szabad versenyben kialakult árak, hanem a kartel által diktált árak.

Más megoldás nincsen, mint az, hogy a vendéglősök-koresmárosok függetlenítsék magukat a sörkarteltől.

Az önálló vendéglős sörgyár létesítésének előkészítésénél, már a kezdetnél is akadékoskodott a sörkartel és a nagyteke hatalmas befolyása és ezeknek néhány — híve.

— A sör ma már olyan fontos közérdekű fogyasztási cikk, hogy meg kellene szabaddítani mindenféle felesleges ballasztal és teherrel. A karteleknel pedig — ha másként nem megy, állami beavatkozással — kevesebb haszonnal kell beérniük.

— A sör drágaságáért nem a vendéglős, hanem egyedül a sörkartel a felelős.

— Egy más gazdasági politika szükséges a kormány részéről, hogy az országban uralkodó nagy elégedetlenség ne járjon el veszedelmes irányokban. A maga részéről mindenkor, továbbra is a vendéglős és koresmáros ipar jogos kívánásának pártfogója lesz és figyelemmel fogja hallgatni az előadók előadásait. Lelkes éljenzés fogadta Kun Béla szavait.

A tárgysorozat 2. pontjának előadói Györi Zsigmond (Miskole), dr. Hoványi Kornél (Miskole) és Gábor István (Hódmezővásárhely) volt.

Györi Zsigmond nagy felkészültséggel fogott azután előadásához. Előadásának bevezetése is eltérő volt a megszokott sablontól, mert mindjárt in medias res rátért a tárgyra: Fájdalmaink gyakori hangoztatása arra készítette, hogy a mai kongresszuson az egyszer eltérjek a monoton előadói bevezetéstől és konkrétumok felsora-

koztatásával rámutassak iparunk kétségbeesítő helyzetére. Sajnálattal tapasztaljuk, hogy dacára bajaink többszöri hangoztatásának és számtalan kérelmeinknek, hogy ezek a bajok orvosoltassanak, eddig meddő próbálkozás volt. Siket főlegre találtunk. Mind jó polgárai a hazának, kéréseinket, kívánalmainkat mindenkor úgy csoportosítottuk, hogy ezzel még annak a látszatnak is kerüljünk, mintha mi olyasmit kívánánk, amely más jogos érdekeket sértene, amely kívánások teljesítése szakmánknak kiváltságos helyzetet biztosítana, vagy ami a közérdekkel ellentétben állna. Mi nem akarunk mást, mint egyenlő elbánást, rendet, fejlődési lehetőséget, hogy nyugodtan dolgozhassunk, beesületesen megélhessünk családstól és a súlyos közterheket fizethessük. Mi nem akarjuk az állam kasszáját igénybe venni. Mi nem kérünk olyasmit, ami az államnak pénzébe kerül, mi csak azt kívánjuk, hogy az, ami az italmérési törvényben a tapasztalat és a gyakorlat tanúsága szerint nem helyes, megváltoztassék. Néhány tollvonással és néhány ártítlizálással lehetne kívánásainkat teljesíteni. Eddig hiába kopogtattunk, hiába gyüleestünk, de emléjük most, mikor a pénzügyminiszter úr öccsellenciájának képviselője itt van, tárgyalásainkat figyelemmel kíséri, panaszainkat és jogos kívánásainkat meghallgatja, azoknak hű tolmácsolja lesz illetékes helyen és ennek nyomán azután munkánk eredményes lesz.

Amíg a vendéglős-koresmaipar roskadozik az adóterhek súlya alatt, mikor a rossz kereseti viszonyok folytán napról-napra fogyanak a vendégek, akkor a bortermelők borukat kocsira rakva viszik faluról-falura és azzal háznak, saját pincéjükben hideg ételek és egyéb koresmai cikkeket kiszolgálásával egész koresmákat rendeznek be és ebből az illegális üzlethől sem az állam, sem a község pénztárába nem folyik be az az adó, ami az ilyen üzleti tevékenységből a legális üzletemberek-től egyébként befolyyna. De amit a bortermelők a kocsiszárral nagyban folytatnak, kicsinyben egy egész más réteg még veszedelmesebben károsítja az italmérőket, államot és községet. A borbatyuzokra, a borempésekre gondolk. Azáltal, hogy a kereskedelmi kormány megengedte, hogy vasúti kocsikba 25 liter bort is lehet „kezi poggyászként” szállítani a borbatyuzás hihetetlenül fellendült és a nagyközönség előtt

A békéscsabai Kereskedelmi Csarnok szállodai és éttermi üzemére pályázatot hirdet. — Pályázati határidő október 10. Részletes felvilágosítással 16 filléres válaszbélyeg beküldése ellenében vagy személyes érdeklődőknek a titkári hivatal készséggel szolgál. Cim:

Kereskedelmi Csarnok, Békéscsaba.

ennek folytán a borral való házalást mint valami legális megengedett dolgot tekinthetik, hisz a miniszter megengedte a 25 liter bor ingyenes szállítást. Ezzel azután el is pusztul a vendéglős- és koresmaipar, tehát az államnak a legjobb adóalánya. Nem kíván osztályellentéteket kiélezni, sőt annyira megy objektívitasában, hogy a gazdátársadalmat legfontosabb tényezőjének tartja kis országunkban, de ha a termelők a gazdasági bajok közepette válsággal küzdenek, akkor nem megoldás, de nem is segítség, ha azoknak olyan engedményeket adnak, mely rajtuk úgy sem segít, de emellett tönkretesz 20 ezer adófizető alanyt, az italmérőket. A borházással, a borbatiúzással a bortermelői engedélyekkel a szőlőtermelőknél nincs segítve, az értékesítési válság sincs cvvel megoldva. Ennek a válságnak mélyrehatóbb okai vannak és ilyen dilettáns pepecseléssel azt nem lehet megoldani. Törvényes alapon állva mi csak igazunkat kérjük: egyenlő elbánás nemcsak a jogok osztásánál, hanem a teherviselésnél is! Ha a bortermelőknél olyan jogokat adnak, mint nekünk iparosoknak, akkor mi jogosan kívánhatjuk, hogy induljunk egyforma hendikeppel.

Szóvá teszi még azt a lehetetlen állapotot, ami a korlátozott italmérési engedélyek körül van. Már hányszor sérelmeztük ezt, már hányszor panaszkodtunk emiatt? A korlátozott engedélyeket azért csak továbbra adják ki a pénzügyi hatóságok. Mi tudjuk, hogy az italmérési törvény rossz, a törvény módot nyújt arra, hogy a sok szatócs, fűszeres, zöldséges korlátozott italmérési engedélyt elnyerjen, tudjuk, hogy azok közül, tisztelet a kivételnek, a legtöbb visszaél és engedélytől eltérően méri az italt. Itt vannak azután a szövetkezeti koresmák, ezek a favorizált kis italmérési üzemek, azután itt vannak a bor-, sör- és szesznyagykereskedők, kik „nagyban” foglalkoznak az italok árusításával, de emellett „kicsinyben” is gyakorolják az italmérést, sőt még korlátlan italmérési engedélyre is tesznek szert — persze a hivatott italmérők, a vendéglősök és koresmárosok rovására. Itt vannak azután a sörnyagykereskedők. Köztudomású, hogy fuvarosaik házról-házra

járva, kínálják a palacksört — abban az árban, amilyen árban az italmérőknek adják. Ott van még a törvényhatóságoknak a szesznyagykereskedése és koresmaipar gyakorlása. A városoknak, községeknek nem az a hivatása, hogy az adófillérekből üzleteket csináljanak és azokban versenyezzen az adófizető polgárainak üzletével.

Már többször részletesen rámutattunk arra, hol a baj, hogyan lehetne azt orvosolni és az italmérés terén rendteremni. Kérelmünkét most a legnagyobb nyomatékkal újból előterjesztjük és ha nem jön gyorsan a segítség, az orvosság, iparunk elpusztul. Bejelentem, hogy a Csorna és Járása Altlános Ipartestület Vendéglős Szakosztályától indítvány érkezett, ezt az indítványt, amelyet határozati javaslatom után fel fogok olvasni, az elnökség magáévá tette és ajánlja a kongresszusnak elfogadásra.

Határozati javaslat: Mondja ki a vendéglősök és koresmárosok 1930. évi augusztus hó 27-én Esztergomban tartott nagygyűlése, hogy szükségesnek látja a bortermelői kicsinyben való elárúsításának eltöltését és szigorú rendelkezések, továbbá megfelelő ellenőrzések életbeléptetését az iránt, hogy a bortermelők saját pincéjükben vendéglői, vagy koresmai ipart ne űzhessenek.

Szükségesnek látja egyben a nagygyűlés a borbatiúzások és borsempészések elkerülése szempontjából, ama rendelkezést, hogy a termelő 100 liternél kisebb mennyiségű bort ne hozhasson forgalomba.

Szükségesnek tartja a nagygyűlés, hogy a bor, sör és szesznyagykereskedők kicsinyben való elárúsító joga revízió alá vessék. Az 1921. évi IV. t. b. b. o. l. y. r. e. n. d. e. l. k. e. z. e. s. e. k. v. e. n. d. ö. k. f. e. l. m. e. l. y. e. k. s. z. e. r. i. n. t. a. s. ö. r. - b. o. r. - é. s. s. z. e. s. z. n. y. a. g. y. k. e. r. e. s. k. e. d. ö. k. t. ö. l. a. k. o. r. e. s. m. a. i. e. n. g. e. n. d. é. l. y. e. k. e. l. v. o. n. a. s. s. a. n. a. k. t. e. k. i. n. t. e. t. t. e. l. a. r. r. a. h. o. g. y. m. á. s. m. e. g. é. l. t. e. t. e. s. ü. k. i. s. v. a. n.

Szükségesnek látja a nagygyűlés a korlátozott és kicsinyben való elárúsítási engedélyek kibocsátásának korlátozását, illetőleg azok olyként való szabályozását, hogy a korlátlan italmérések rovására kereskedők italmérési engedélyeket ne kaphassanak.

A csornai járás vendéglős szakosztálya indítványa: A hírlapok híradásai szerint a m. kir. népjóléti miniszter úr a legutóbbi időben a gyógyszerárak engedélyezését felfüggesztette, mert az újonnan esetleg adandó engedélyesek megélhetését nem látja biztosítva.

A közgyűlés mondja ki, hogy: Tekintettel arra, miszerint a koresma és vendéglői engedélyek kiadása terén szintén ez az állapot észlelhető, ugyanis minden szakértelem és tapasztalat nélküli egyének kapnak italmérési engedélyt anélkül, hogy a hatóságok tekintettel lennének arra a körülményre, hogy az illető engedményes képes-e üzletét anyagi hátránya nélkül folytatni és az engedély megadása nem vezet-e az illetőt a tönk szélére?

Felkérendő volna tehát a m. kir. pénzügyminiszter úr, hogy a jövőben

a pénzügyigazgatóságok az engedély kiadása előtt érdeklődjenek az illető engedélyt kérő személyi és anyagi viszonyairól és arról, hogy képes-e az illető a megnyitandó italmérést kellő szakértelemmel vezetni, rendelkezik-e ahhoz megfelelő egyéni intelligenciával és tőkével? Továbbá az új engedélyek kiadásánál tekintetbe volna még veendő, hogy az új engedély kiadásával nem veszélyeztetik-e egy már régebbi szakiparos megélhetését és üzletének fenn tartását.

Tisztelt kongresszus! Ez az indítvány abból a népjóléti miniszteri rendeletről indult ki, hogy hazánk egyelőre gyógyszerárakkal kellően el van látva és három évig újabb patika engedélyeket nem adnak ki. — A napokban olvashattuk, hogy az olasz kormány rendelkezéssel tiltotta, hogy egy évig újabb élelmiszerkereskedésekre engedélyeket ne adjanak. A csornai szakosztály javaslatát is tehát ilyen rendelkezést kíván, vagyis legalább két évig ne adjanak ki újabb — áthelyezés, özvegyesség vagy hasonló című folyamatok kivételével — új italmérési engedélyeket.

Előadását befejezte, kéri javaslatának a felolvasott indítványával együtt elfogadni, egyben kéri a pénzügyi kormány nagyrabecsi képviselőjét, legyen kérelmünknek ne csak tolmácsolja, hanem támogatja is.

Dr. H o v a n y i Kornél előadó ezután azt javasolja, fogadja el a kongresszus azon határozati javaslatát, amely szerint a korlátlan italmérési engedélyek létszámát, csak minden harmadik évben lehessen emelni szükség esetén. Ez a tiszteletteljes kérésünk arra fog irányulni, tekintettel a mai nehéz gazdasági viszonyokra, hogy a legtöbb helyen a lakosság lélekszámához a gazdasági viszonyokhoz mérten aránytalanul sok már amúgy is az italmérési engedély, ezeket a létszámáron túlságokat bizonyos időközönként és akkor is csak olyan határok között csinálják, hogy ez a már létező iparengedélyeket egyáltalán ne érintse.

Hogyha minden további nélkül mindig bizonyos magárendekekenek a hatása alatt folyton emeljük és emeljük ezeket az italmérési engedélyeket, akkor ez a tisztas ipar, amely már úgyszólván a legszükségesebb nehézségekkel küzd, kénytelen lesz lassanként beadni a kulcsot.

Ez a kérdés, amelyet a határozati javaslatban előterjesztet, ez annyira tárgyilagos, hogy ezt az illetékes ténye-

A vízcsp mögött

a fal száraz marad, ha
ETERNIT-lemezzel borítja.

Kérjen díjmentes prospektust:

ETERNIT MŰVEK

Budapest, VI., Andrásy-út 33.

zöknek feltétlenül figyelembe kell venni, mert erre nem mondhatják, hogy ez egy revolúciós törekvés, hogy itt magánérdekek olyan mértékben kívánának érvényesülni, hogy ez az összességnek vagy a magánérdeknek a rovására megy.

A másik az Önök szempontjából a leglényegesebb, az úgynevezett italmérési illetékek a kérdése. Ezt a kérdést eléggé jól ismerem. Ennek a kérdésnek két fókusa van. Az egyik fókusz az, hogy tulajdonképpen az új rendszer szerint a városoké most már teljes mértékben ez az italmérési illeték. A város azt mondja: Én be akarok venni ugyanannyit, mint amennyit a békében bevetttem, mondjuk nagyobb város 30-40 ezer pengőt. Nem nézik milyen a gazdasági helyzet, nem törődnek azzal, hogy ezt az összeget be lehet-e venni, hogy a fogyasztási viszonyok arányban vannak-e ezzel az összeggel.

A másik fókusz az, hogy az italmérési törvény viszont bizonyos kategóriákat állít fel bizonyos osztálybasorozásokat. Figyelembe veszik az előző évi fogyasztási adatokat. Miután a törvény úgy rendelkezik, hogy bizonyos más személyes ismérvek is figyelembe veendők, itt egészen különleges keverék támad. A javadalmi hivatalok becselője szerint a fogyasztás alapján, részint személyes ismérvek alapján, vagyoni viszonyok a színházbajárás, a nem színházbajárás, a csillogó kék szem, sőt néha egy vendéglősnek jobb ruhája alapján állapítja meg az italmérési illetéket. Ez nem megfelelő rendszer azért sem, mert itt tulajdonképpen a kisemberekkel szemben történnek különösen a vidéken a legnagyobb igazságtalanságok. Van ugyanis néhány osztály, aszerint, ki mennyit, milyen mennyiséget ad el. Akárhányszor a nagyüzemek ugyanannyi illetéket fizetnek, mint a nálánál három-négyszerre kisebb üzemek. Ez ellen feltétlenül küzdeni kell, amit olyan módon lehet elérni, hogy azt mondjuk: Igenis, ha már muszáj két fogyasztási adót fizetni egy cikk után, akkor legalább változtassanak olyan módon, hogy ne személyi ismérvek alapján, hanem a borfogyasztási adóval kapcsolatosan a tényleges fogyasztás alapján történjék a fizetés. Senki sem fog panaszkodni, hogyha többet kell neki fizetni, hogyha nagyobb volt a forgalma. Ez a rendszer a leghelyesebb.

Az előadó nagy tetszéssel fogadott beszéde után a következő határozati javaslatokat terjesztette a kongresszus elé:

Határozati javaslat: Mondja ki a vendéglősök és koresmárosok 1930. évi augusztus hó 27-én Esztergomban tartott kongresszusa, hogy kívánatosnak és szükségesnek tartja az 1921. évi IV.

teiknek oly módon való módosítását, hogy az a gyakorlati élet kívánalmainak minden szempontból megfeleljen.

E célból szükségesnek látja a kongresszus az 1921. évi IV. tc. 14. §-ában statuált különös kedvezmények, illetve elsőbbségi jogosultságok olyirányú módosítását, hogy a korlátlan kimérésre szóló új engedélynek elsősorban szakmabeli iparosoknak, alkalmazottaknak és szakmunkásoknak adassanak meg és hogy általában a törvény 14. §-ában lefektetett elsőbbségi jogosultságok ettől függetlenül is revízió alá vétessenek.

Különösen szükségesnek tartja továbbá a kongresszus a törvénynek oly módon való kiegészítését is, hogy a korlátlan italmérési engedélyek létszáma, amennyiben azt a társadalmi, gazdasági s forgalmi viszonyok indokolják, csak minden harmadik évben legyen emelhető.

Szükségesnek tartja végül a kongresszus az italmérési törvényről alkotott 1921. évi IV. tc. vonatkozó §-ainak oly módon való módosítását is, hogy az italmérési illeték (engedélyilleték) ne a jelenleg érvényben levő illetéktáblázatok szerint rovassék ki három évre, hanem a tényleg elfogyasztott bor-, sör- és szeszmenyiség után, ami által a gyakorlatban tapasztalható anomáliák és abuzusok orvosolhatóká lesznek, miután egyetlen igazságos mérdja az illeték megállapításának a tényleges forgalom figyelembevételével, azaz a tényleges fogyasztás és ezzel kapcsolatosan az illetéknek a fogyasztási adóval történő együttes lerovása.

Utána Gábor István behatóan foglalkozott az általános fényüzési és forgalmi adó ügyével, valamint a borfogyasztási adó eltörlésével, illetve nagymérvű csökkenésével. A nála már megszokott módon az egész adókérdés komplexuma mélyen behatólt érveinek helyes csoportosításával a hallgató figyelmét erősen lekötötte és előadásával mindenkor a jól megérdemelt általános helyeslést váltja ki. A következő határozati javaslatokat terjesztette elő és kérte azok elfogadását:

Határozati javaslat: Magyarország vendéglőseinek és koresmárosainak országos kongresszusa, a borfogyasztási adó eltörlésének kérdésével foglalkozva, megállapítja, hogy Magyarország bortermésének értékesítési lehetetlenségét elsősorban a borfogyasztási adó okozza, amely körülmény nemcsak az ország szőlőtermő rétegét sodorta válságos helyzetbe, hanem emiatt szerfölött megseppant a vendéglős és koresmárosok iparmenete is, megállapítja, hogy teljes képtelenség az, miszerint sok esetben majdnem többet kell borfogyasztási adóban fizetni, mint a mennyiért a bor beszerezhető, de általánosságban a hazai boroknál legalább is a bor árának

felét kell kifizetni borfogyasztási adó címén.

megállapítja, hogy a borfogyasztási adó legnagyobb akadály a bor értékesítési lehetőségek, amely körülmény a vendéglős és koresmárosipart a megsemmisülésbe taszítja annál is inkább, mert hisz a leghelyesebb dolog az, hogy 20-30 filléres litrenkénti termelői borárak mellett 19 fillér borfogyasztási adót kelljen fizetni, mivel exportlehetőség nincs, hogy a borfogyasztást bent fokozni lehessen és ez által egyrészt a szőlőtermelők helyzetén legyen könnyítve, másrészt a vendéglős és koresmáros ipar válságos helyzetén enyhítendő, az országos nagygyűlés egyhangúlag hozott határozatával kimondja, miszerint kéri a földmivelügyi és pénzügyminiszter urat:

a borfogyasztási adó haladéktalan teljes eltörlésére azzal, hogy az így elmaradó jövedelem pótlására emelje fel a kormány azon kézműipari termékek behozatali vámját, amely termékek Magyarországon is beszerezhetők.

Határozati javaslat. Magyarország vendéglőseinek és koresmárosainak Országos kongresszusa a fényüzési és az általános forgalmi adónak teljes eltörlésének, mint az ország vendéglőseinek és koresmárosainak égetően súlyos sérelmével foglalkozva, megállapítja, hogy ezen adónekem legfőbb igazságtalansága és jelleme, hogy a túlságosan felfokozott állami szükségletek fedezetét, a m. kir. kormány nem az egyenes adóknak a nemzet egyetemére alkalmazott igazságos és a teherbíró képességgel arányos valamint egyenletes elosztásban kereste és keresi, hanem változatlanul, sőt fokozottabb mértékben kitart a közvetett adózás elviselhetetlen alkalmazása mellett, amelyeknél az adó tárgya azonban nem a tényleges kereset és a szerzett vagyon, hanem a gazdasági élet valamely fontos megnyilvánulása, működése, vagyis elsősorban maga a forgalom, aminek a legfényesebb bizonyítéka a pénzügyminiszter úr legutóbb kiadott jelentésének

NÖSNER

**BORNAGYKERESKEDŐ
ÉS PEZSGÓGYÁROS**

EXTRA

Habzóbor

P 2.80

Rendelések:

Aut. 194-89.

**Budapest V., Lipót körút 4.
Hollán uca 2.**

Hatósági felügyelet alatt
fajszőlőből préselt
legmegbízhatóbb

ÉDES MUST

a legolcsóbb napi árban kapható!
Telefonrendelést azonnal autóval szállítunk.
PALATINUS SZŐLŐFELDOLGOZÓ ÜZEM
Budapest, V., Lipót körút 2. sz.
Telefon: Aut. 267-09.

azon része, hogy akkor, amikor az elmult költségvetési év 11 hónapja alatt, vagyis a mult év július 1-től, ez év május végéig egyenes adókból összesen 180 millió pengő folyt be, ugyanakkor a közvetett, forgalmi, fényüzési, fogyasztási adókból, illetékekből és vámjövodekből összesen 373 millió 800.000 pengő volt a bevétel;

megállapítja, hogy az életszükségleti cikkek olcsóbbá válhatásának, valamint a gazdasági élet egészséges fejlődésének egyenes követelménye, a közvetett adózás, legelsősorban pedig a fényüzési és forgalmi adónak eltörlése;

megállapítja, hogy az ország pénzügyi talpraállításáig bevezetett fényüzési és forgalmi adóknak ma már létjogosultsága nincs;

megállapítja, hogy ezen adónemek elviselésére, az egyéb közterhekkel roskadásig megrakott vendéglős és koreszmárostársadalom tovább képtelen;

megállapítja, hogy annak dacára, miszerint az 1922. évi XII. tc. nemcsak kézművesiparosoknak ismeri el a vendéglőst, szállodást, kávést és koreszmárost, hanem imperatíve rendelkezésével annak deklarálja és még sem részesíti a forgalmi adózás terén a pénzügyi kormányzat abban a kedvezményben, melyben a többi segédnélkül és legfeljebb két tanonccal dolgozó kézműves kisiparost részesíti, vagyis a vendéglős, fogadós, kávé és koreszmáros iparosok közül fenti követelménytel rendelkezőket sem mentesíti az általános forgalmi adó fizetésének kötelezettsége alól, nyilvánvalóan helyt nem álló indokokból;

megállapítja, hogy a fényüzési forgalmi adónak alapját képező azon ok, hogy amelyik üzletben állandóan zene van, már luxusadó alá tartozik, a leghelytelenebb és legigazságtalanabb indok, mert ez a körülmény nem lehet ok arra, hogy életfenntartási és szükségletet képező ételek, magyar borok és hasonló dolgok fényüzési forgalmi adóval terheltesenek és ezáltal az élet mesterségesen drágítsassák;

megállapítja, hogy a fényüzési és általános forgalmi adórendszer egyik legfőbb oka a magyar fürdők drágaságának és azok látogatottsági hiányának és ebből folyólag a vendéglős, kávé, fogadós és koreszmáros iparment igen nagymérvű hanyatlásának;

megállapítja, hogy ezen körülmény, az egész magyar közgazdaságnak súlyos kárt okoz, mert ahelyett, hogy külföldről ide jönnének vendégek, innen mennek külföldi fürdőkre, mert azok jóval olcsóbbak, de ezáltal a külföldi pénz bejövetele elmarad és a külföldre menés folytán igen tekintélyes összegek lesznek kivonva a magyar közgazdaság vérkerékéből;

megállapítja, hogy ezen adónemek világszerte alig léteznek egy néhány országban, de ott is sokkal enyhébb formában, amely megállapításokra tekintettel egyhangúlag hozott határozatával kimondja az országos nagygyűlés, hogy kéri a pénzügyminiszter urat:

1. fényüzési forgalmi adónak haladéktalan eltörlésére és legfeljebb csupán az importált külföldi különlegességekre, mint a kanadai almára, brazilai gyümölcsre, indiai banánra, kaviár, osztriga, humár, szarvasgomba, ananásra torábbá külföldi malaga, görög mazsola, bordói és hasonló drágább borokra, fenntartására és minden másnál való eltörlésére;

2. az általános forgalmi adónak haladéktalan eltörlésére és addig is, míg ez bekövetkezik, a 84600—1930. számú PM. rendelet azon intézkedéseinek, mely szerint a segédnélkül és legfeljebb 2 tanonccal dolgozó kézművesiparosok a forgalmi adó fizetésének kötelezettsége alól mentesítettek, a vendéglős, szállodás, kávé és koreszmáros iparosokra is kiterjesztések.

A betérjesztett határozati javaslatokhoz elsősorban Lipták Mihály (Pesterzsébet) szólt hozzá. Általánosságban foglalkozott az italmelési anomáliákkal, rámutatott a bortermelők és albortermelők által üzött viszszacélékre. Számtalan esetet sorolt fel és bár a legtöbb hatósági eljárás alá vonatott, még sem történt semmi és a garázdálkodás folytatódik. Ezeknek a panaszoknak meghallgatására nem ma jöttünk először össze, ma 3—4 éve panaszokunk beszélünk, kérünk rimánkodunk — de hiába. Mintha csak borsót hányunk a falra. Itt igazán most már az a kérdés, hogy akkor, mikor mi évente egyszer összejövünk, bajainkat elmondjuk és kellő realitással rámutatunk a bajaink orvoslási módjára, és ennek dacára illetékes helyen a legkisebb előzékenységgel, megértéssel nem találkozunk, sőt azt kell észrevennünk, hogy néha panaszaink illetékes helyen ismeretesek, azok megszüntetésére nem tesznek semmit, hanem egyes újabb intézkedésekkel, bortermelők favorizálásával, sérelmeinket csak tetézik. Kérdem tehát: van-e sok értelme annak, hogy mi évről-évre összejövünk, költségeskedjünk — hiába? Itt van a pénzügyminiszter úr öngyméltóságának képviselője, itt vannak az országgyűlési képviselők, azokhoz fordulok most azon kérelemmel, pártfogolják jogos kívánságainkat, ne hagyjanak elveszni. Berger Herman (Kisvárd), Klöcker Rezső (Kunszentmiklós), Hoffer János (Bpest) és Bánó Lőrinc rövid hozzászólása után egy közbeszólás hangzik el, amelyben az illető közbeszóló azt a kívánságát nyilvánítja, hogy a „Hangya” vendéglőkről is legyen majd illetékes helyen szó, ezután a kongresszus a betérjesztett határozati javaslatokat egyhangúlag elfogadta.

A Vendéglősök Országos Sörgyára felkérésére közöljük a vendéglősök és koreszmárosokkal, hogy a külföldi tekecsoportjának megbízottja már egy hete itt tartózkodik, hogy a gyártelep helyét meghatározza és az azzal kapcsolatos vízkérdést megoldja. A konkrétumokat a Vendéglősök Sörgyára rövid időn belül körlevélben fogja a vendéglős társadalommal közölni.

Őbor savtalanítása.

Irta: Hayt Ferenc,
ny. m. kir. szőlészeti és borászati
felügyelő.

Az 1928. évben a kedvezőtlen őszi időjárás és bizonyára a korai szüretelés miatt alkoholtartalomban sok gyenge bor került termelőink pincéibe, ez évjáratú borok savtartalma még most is magas.

Mult év őszén üzembe jött városunkban az állami ellenőrzés alatt létesített pinceszövetkezet, üzemét még eddig vidékünkön nem ismert mustbesűritéssel kezdte.

Miután a mustbesűrités kedvezőtlen évjáratú, tehát alacsony fokú mustok feljavítására irányul, ez a gazdák részére megbecsülhetetlen. Több szőlősgazda azzal a kérdéssel fordul hozzám meg ma is, hogy ajánlom-e savanyú őborainak besűritett musttal a feljavítását?

Közérdeket óhajtom szolgálni jelen közleményemmel, legyen ez tájékoztató azoknak, akik ebben járatanak.

Az őbor, amely mint must teljes és hibátlan erjedésen ment keresztül és ha az idejében elválasztott sprüjétől, több fejtést kapott, már nem erjed, még pedig azért nem, mert nincs

GRÖF SOMSSICH TIHAMÉR
BORGAZDASÁG- ÉS
KERESKEDELMI RT.

KÖZPONTI IRODA:
VI., Andrassy út 31. Tel.: 142—58.

benne cukor, a seprővel pedig eltávolítottuk a még tevékenységre életképes élesztő gombákat, amely a seprőben szokott leülepedni.

Ilyen borhoz, amely tegyük fel alkoholban szegény és még savanyú is, ha besűrített mustot adunk, annak alkoholtartalmát nem növelheti, savtartalmát nem csapja ki, azonban a cukor tempotani fogja ízben a savtartalmát, az izelőre azt a benyomást kelti, mintha a bor nem lenne olyan savanyú.

Abból a célból, hogy valaki gyenge, savanyú bort besűrített musttal feljavítson, nem ajánlható. A gyakorlatot kóstoló azonnal megérszi a borban a mustfízt, azt nem is szívésen veszi meg.

Ha az ősz hüvös, szeles és nedves, a szőlőfürtökben kevés cukor raktározódik le, nem érik meg, borunk ilyenkor gyengének és magas savtartalmúnak fog ígérkezni. Sokkal jobb és olcsóbb eljárás, ha ilyen esetben az erjedésnek még nem indult mustot savtalanítjuk, utána lesűrített musttal pótoljuk és emeljük annak cukortartalmát.

A must és bor savtalanítását az 1929. évi X. tc. 13. §-a megengedi, erre a célra a bortörvény tiszta szénsavas isza-

polt meszet ír elő, kalcium karbonikum precipitátum purum-ot, ebből egy hektoliter bor savtartalmának csökkentéséhez 70 grammot kell venni.

Savtalanításnál az eljárás a következő: Kiszámítjuk hordóink irtartalma szerint, mennyi szénsavas méz kell egy-egy hordó borhoz, ezután minden egyes hordóból kivesszünk 1 és fél sajtár bort, a felsajtár borhoz nyírfaseprővel folytonos korbácsolás közben hozzáadjuk az anyagot, a bor erősen pezsegni fog, ezután visszaöntjük a hordóba a megkevert bort, utána derítővással, vagy bottal a felső akna nyílásánál jól felkeverjük, majd a másik sajtár borral feltöltjük folytonos dongautlések között a bort.

Az első napon hordóban a keverést háromszor meg kell ismételni, hogy a szénsavas méz minél tovább lebegjen a borban, ezzel hatékonyságát jobban kifejti.

Savtalanítás után néha a bor megzavarodik, ilyenkor tisztulását zselatindertéssel gyorsíthatjuk.

A savtalanított bort 4—4 hétig nyugodtan hagyjuk, ezután üledéktől lefejtethetjük, amelyet mint borkősavas meszet értékesíthetünk.

Ezen idő alatt az előadás másfélórás elméleti oktatásból és másfélórás gyakorlati oktatásból áll. A tanfolyamon, úgy mint eddig, nők is résztvehetnek.

A must konzerválásáról

lapunk más helyén közlünk arra hivatott író tollából egy nagyon tanulságos közleményt. A borkezelési tanfolyamon erről a tárgyról Fuchs Elemér szőlészeti és borászati felügyelő a következőket ajánlotta: Ha a must erjedése még nem indult meg, akkor a mustba kevert kevés abszolút alkoholban oldott 20%-os mustárolaj az élesztő működését meggátolja, de ha az erjedés már megindult, akkor az bár lassan, a mustárolaj mellett is folytatódik. A mustárolaj tehát lehetőleg azonnal a sajtolás után kell a mustba tenni, mielőtt az erjedés megindult volna. Ajánlatos nagyban 3% folyékony kénes savat tartalmazó mustból 1 hl. friss mustra 1 litert adni, ami feltétlen biztos szer. A mustárolaj egyébként minden drogériában kapható.

Halálozás.

Id. Donner Géza vendéglős Körmenten 63 éves korban hosszabb betegkedés után meghalt.

Skergula Ferenc pécsi vendéglős kartárs apósa, Rozmán József 82 éves korában f. hó 8-án Nagyatádon elhunyt.

A budakeszi étkezdék és a kamaraderi szeretetház ügye.

Szeptember 10-én tartotta a Budafok és Vidéke Vendéglős Ipartársulat Hofmeiszter Kálmán elnöklése alatt választmányi ülését. Tóth Lajos titkár ismertette a budakeszi vendéglősök panasza alapján a szezon étkezdék megszüntetése érdekében tett lépéseket. Továbbá bemutatta a Bpesti Kereskedelmi és Iparkamarának az Országos Vendéglős Egyesület útján küldött 21022—930. számú kérdőívre adott választ. A nagy hozzájárulással és körültekintéssel szerkesztett válasziratért a választmány Tóth Lajos titkárának elismerését fejezte ki. A sorkérdésben bizalmas tanácskozás volt. Bejelentésre került, hogy a főváros polgármesteréhez a kamaraderi szeretetház zuglalmérsere miatt eddig érdemleges intézkedés nem történt. A választmányi ülésen be lett jelentve, hogy ennek a szeretetház vezetősége most az ápolatnak szappan és cipőkrém beszerzésére havonta kijáró 1 P 20 fillér terhére borhitelt nyújt. (Ugylátszik az a kedélyes fogház, amely egyik régi Strauss operettben előfordul, nem fantázia, létezhetett, ha 1930-ban létezhet egy kedélyes szegényház.) Ezzel az ülés befejeződött.

Házasság.

Mók József, a Pósch-féle József téri „Blumenstökli” étterem üzletvezetője szeptember hó 22-én vezető oltárhoz Wagner Margit úrleányt, a selypi cukorgyár tisztviselőjét.

Képesítés igazolása nélkül is újból kiadandó az iparigazolvány

— a budapesti Kereskedelmi és Iparkamara elvi jelentőségű iparügyi állásfoglalása szerint — annak, akinek képesítéshez nem kötött olyan iparra,

KÜLÖNFÉLE KÖZLEMÉNYEK.

Hogyan kapható kisipari kölcsön?

A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara a Budapesti Kisipari Hitelintézet Rt. (VII. Rákóczi út 30. sz. alatt) kölcsönügyi tájékoztatót az ipari érdekképviseleteknek megküldte. E tájékoztató szerint a fenti hitelintézetnél csak kisiparosok és kiskereskedők kaphatnak kölcsönt. Tehát a vendéglős-koresmáros kategória is. Csak az kaphat kölcsönt, aki maga is hitelképes és vagy két jó kezes tud állítani, vagy pedig tehermentes ingatlanval vagy jó áruváltóval, vagy kéziáruval rendelkezik (ékszer stb.) rendelkezik, vagy számlaköveteléseket engedélyezhet. Kezesek esetében rendszerint legfeljebb 4000 pengő kölcsön igényelhető. Elsőhelyű betáblázás ellenében az ingatlan beesértékének legfeljebb 25—33 százaléka, de 16.000 pengőnél nem nagyobb összeg. A kezeségi kölcsönigénylés esetében kitöltendő az intézetnél kapható fehérszínű kölcsönkérő ív. Ez ívre pontosan és jól olvashatónak kell bevezetni a kölcsönkérő nevét, címét, lakhelyét, a vagyoni viszonyaira vonatkozó adatokat, az igényelt kölcsönösszegét, a kezesek nevét, foglalkozását stb. A kitöltött kérvényt azután a skála szerint meghatározott tudakozási díj a 4. számú pénztárnál lefizetendő. A kölcsönigénylő üzemének tűz és betörés ellen biztosítva kell lenni. Minden bővebb felvilágosítással a fenti intézet a hivatalos órák alatt szolgál.

Nesze semmi, fogd meg jól.

A segédnélküli kézműiparosok formalmi adómentessége ügyében a kereskedelmi és iparkamara is már megállapította, hogy a vendéglősöket és koresmárosokat az esetben, ha segéd-

nélkül vezetik üzletüket, azon a címen, hogy „nem kézműves iparosok”, bajosan lehet az adómentességből kizárni. Most a pénzügyminisztérium 98.204—1930. szám alatt azt írta: A 84.600—1930. sz. rendelet — amely az adómentességről szól — 4. §-ának 2. pontja szerint nem részesíthető mentességben az a kézműves iparos, aki „saját készítményei mellett készen beszerzett gyártmányok értékesítésével, tehát a nem maga által készített cikkek forgalombahozatalával oly mértékben foglalkozik, hogy a kereskedésből elért bevétel forgalmának 10 százalékát meghaladja.” Eszerint, ha a vendéglős és koresmáros közül valaki formalmi adómentességet kíván, mert segédnélküli dolgozik, úgy annak az ez irányban beadott kérvényben azt kell igazolni, hogy a készáruból: bor, sör és pálinkából eredő összbevétele 10 százaléknál nem több. Melyik italmérő tudja azonban ezt igazolni?! Hiába, a finánc eszén nem lehet túljárni!

Tizenegynapos borkezelési tanfolyam vendéglősök és koresmárosok részére.

Október hó második felében Budafokon, a m. kir. állami pincemesteri szakiskolában, a főlnivelésügyi minisztérium engedélyével vendéglősök, koresmárosok, azok családtagjai és alkalmazottai részére egy tizenegynapos tanfolyam lesz tartva. Azok, akik e tanfolyamon részt kívánnak venni, tandíj és kezelési költség címén a jelentkezésnél tizenegy pengőt tartoznak fizetni. Jelentkezni lehet, szóval vagy írásban, f. e. október 10-ig lapunk szerkesztőségében (Budapest, VI. Aradi uca 11.) A tanfolyam — ünnep és vasárnap kivételével — naponta d. n. 3—6-ig tart.

amelyet az 1922. évi új ipartörvény minősített képesítéshez kötött iparnak, a törvény hatálybalépése előtt volt iparigazolványa és mesterségét az abban hagyás előtt legalább két éven át gyakorolta és a szünetelés tartama a törvény életbelépéséig tíz évet nem halad meg. A szerzett jog ily irányú figyelembevételre az iparjog területén névment jelent.

A szüret és a felesleges hordók.

Szeptember 1-i lapunkban megírtuk, hogy hordóhiány folytán szüretkor előreláthatólag a bortermelőket most vagy borért egészséges és tiszta hordókat átvesznek. Azóta sok levelet kaptunk, amelyben a kartársak felesleges hordókat felajánlják. Ebben az akcióban előfizetőinknek segítségére akarunk lenni. Ha tehát szerkesztőségünkben előfizetőink bejelentik, hogy hány darab és milyen úrtartalmú hordókat hajlandók most vagy borért elcserélni, úgy díjmentesen szívesen vállalkozunk arra, hogy ezt a cserékeiót elősegítsük. A bor (must) vagy hordó átvételi vagy elszámolási ármegállapításba természetesen nem avatkozunk bele.

Az esztergomi országos vendéglős és koreszmáros kongresszus

alkalmával 26 sikerült fényképfelvétel készült. A felvételek a „Kurír” fotóriport vállalatnál (Budapest, VI., Paulay Ede uca 11. sz. alatt) megtekinthetők és ugyanott jutányos árban beszerezhetők.

A szaklapok olvasása kötelező.

Az osztrák „Drogenhändler” nevű lap közöl egy osztrák ítéletet, melyben a bíró kimondotta, hogy a szakember köteles szaklapot olvasni s nem hivatkozhat arra, hogy arról, amiről a szaklap, mint fontos eseményről a szakmában hírt adott, nem volt tudomása. Ha a szakember szaklapot nem olvas, ezen közhírnének következményeit viselni tartozik. Nem élünk ma olyan időket, mondja az ítélet megokolása, amikor a szakember visszahúzódhat négy fala közé s akár rosszul felfogott takarósságból, akár más okból lemondhat a szaklap olvasásáról. Ellenkezőleg a jelen kor minden szakembertől megköveteli, hogy saját jól felfogott érdekében, a szaklap útján, a szakma eseményeiről állandóan tájékozódjék. (A Szaksajtó közleménye.)

Előállíthat-e vendéglős rumot, likört, stb.

Az 1923. évi VI. te. 3. §-ában foglalt rendelkezések végrehajtása tárgyában kiadott 1923. évi 21400. számú utasítás 1. §-a értelmében rumot, likört és egyéb égetett szeszesitalokat, ideértve a közönséges pálinkát is, iparszerűen csak a pénzügyi hatóság erre vonatkozó külön engedélye alapján szabad előállítani. Nem tekintik e szempontból iparszerű előállításként, ha italmérségi engedéllyel bíró fél italmérségi eljárási formájának megfelelő mennyiségben és kizárólag az italmérségi engedéllynek megfelelő kimérés, vagy kismértékbeni elárusítás kizárásával állít elő rumot, likört és egyéb égetett szeszesitalokat.

Amennyiben valamely italmérségi engedéllyel bíró fél, akinek égetett szeszesitalok iparszerű előállítására engedélye nincsen, az általa előállított égetett szeszesitalokat nagyban, illetve viszontelárusítás céljából eladja, az idézett 1923. évi VI. te. 3. §-ának második bekezdésében megjelölt büntetéssel büntetettik. Ezen rendelkezésből nyilvánvaló, hogy italmérségi engedéllyel bíró fél külön engedély nélkül is állíthat elő rumot, likört és egyéb égetett szeszesitalokat, de azt csak kicsiben és kizárólag fogyasztók részére adhatja el. Az általa előállított égetett szeszesitalok azonban nagyban, vagy viszontelárusítók részére forgalomba hozni nem szabad.

Kartársak!

Né mérjétek Zwack Unicumja gyánant más italt! Ne töltsétek bele Zwack Unicumos üvegbe más cégtől való keserűt. Ha vendétek Unicumot kér, ne poharazzatok neki mást, csakis a valódi Zwack-féle Unicum gyomorerosító likört.

Orbán igazmondásai.

Vettük a következő nyilatkozatot: Ezenel kijelentem, hogy az úgynevezett „Kongresszusi Értesítő”-ben „Előfizetői véleménye” rovatában *neccm alatt közölt tiszteletlen kijelentést soha senkivel szemben nem tettem.* Azon közvetett felkérésre, hogy adják le előfizetői nyilatkozatát fentírt röpírat részére, megüzentem, hogy ez ügyben ez úton nem óhajtok nyilatkozni, mert ha jónak fogom látni, akkor ott fogok véleményt adni, ahol és amikor annak szüksége fog mutatkozni. *Gajai* István, a Bpesti Koreszmárosok Ipartársulata elnöke.

De folytatjuk Orbán Zégé föllentéseit. *Fehér* Ferencet privátlakásán éjfélkor molesztálta egy nyilatkozatért. Elutasította. Fehér tudja miért.

Keszey Vince meglepetéssel értesült

CSÁKY-FÉLE MUST

naponta kapható legolcsóbb árban a Központi Vásárcsarnok pincéjében.

Telefonrendelésre házhoz szállítok.

Tel.: J 431-38, A. 861 81.

arról, hogy O. nevét merészelté felemlíteni. Keszey Vince egyébként már 1928 október hó 24-én a régi képviselőházban tartott szövetségi közgyűlésen Orbánnak szemébe mondta véleményét és pedig lakatoslegény, demagóg, menjen mosakodni. Egyébként ennek az úrnak a sörügy körüli dolgait nagyon jól — *nagyon jól!* — ismeri s előbbi véleményét megváltoztatni *most még kevésbé van oka.*

Peterdy Elek volt szomszédjai kijelentései szerint sohase voltak „libái”. Ez az úr már egy ízben a bíróság előtt szerkesztőnkől bocsánatot kért, ne hogy becsukják. Akkor a „Fogadó” közölte az ítéletet. *Peterdy* nemrégire a Bpesti Száll. és Vendéglojpartestülettől, mer ily irányú kérelemmel oda fordult, saját és családja szomorú helyzetére való tekintettel 50 pengő adományban részesült. Ennek dacára ez az úr Esztergomba autózott, „nyilatkozik” és 8 pengő kongresszusi részvételi díjat fizet. „Az hisszük az ipartestület alig várja már *Peterdy* újabb jövetelét. — *Mikula* Mihály nyilatkozata — információink szerint — Orbánra vonatkozik. Végül pedig *Novotny*. Ez az úr azt írta, adj a főtnak szállást stb. Hát ez az úr nem tót, hanem eseh lezsalmozott és igazán nem lett volna baj, ha őshazájába vissza ment volna. Ugyis sok pénzebe van az állannak — zalaegerszegi önkéntelen tartózkodása.

O. Zégé, aki a sörügyben hajlandó lett volna a kartelenküvüli sörgyárnál 100.000 pengőért az „egyedül szállítani” és a sörgyár érdekeit a vendéglősöknek képviselni, úgy tesz, mint az üldözöbe vett vásári tolvaj, aki maga azt kiabálja: fogjátok meg, hogy a figyelmet magáról elterelje. Esztergomba ment *Walter* Károly, a kávékos tanoncskola igazgatójának ajánlólevelével és egy nyug. urral a kongresszus előtt konkolyt hinteni és az „Országos Vendéglős Egyesület” főügyészéről szemenedett valótlan meséket terjeszteni. *Æz* a gyalogautós kormánytanácsos akarnok és *volt* egyesületi elnök az elmúlt évben Kőszegen az ottani kongresszus után *Tschida* István úrtól, az Orsz. Vend. Egyesület társelnökétől azt az igazán jóakaró és őszinte tanácsot kapta, hogy most menjen haza és írja meg lemondó levelét! Ezt a tanácsot, sem azt a bizalmas levélben megírt esztergomi tanácsot, hogy maradjon a kongresszustól távol, nem fogadta meg, mert neki olyan az arebörberendezése, hogy oda megy, hol jelenléte nem kívánatos, hol megjelenése erkölcsi felháborodást okoz és ahol szemérmetlen módon még azt is meri komoly urak előtt hazudozni, hogy annak az egyesületnek, amelynek elnöke volt, nincs is egyesületi alapszabálya. Jó éjszakát, Oeskey! (fg.)

Vásárlásnál a kartársak saját érdekükben hivatkozzanak a Fogadóra

A „Fogadó–Magyar
Vendéglős”
állandó melléklete

A KORCSMÁROS

A korcsmaiparérde-
keit képviselő szak-
lap

Tudnivaló.

A Vendéglősök és Korcsmárosok Országos Egyesülete Budapesti Korcsmárosok Szakosztálya hivatalos helyisége VI. Aradi uca II. sz. alatt van. A tagoknak minden szakmabeli ügyben díjmentesen áll rendelkezésre.

Hivatalos órák: vasár- és ünnepnapok kivételével minden nap d. e. 9 órától d. u. 5 óráig. Telefon: Aut. 188-98.

Az egyesület ügyösze dr. Stéger Béla ügyvéd, a hozzáfutólag tagoknak naponta délután 4–6-ig díjmentesen jogi tanácsot szolgál. Iroda: IX. Ferenc-körút 37. Telefon: J. 379–88.

Tisztasági rendszabályok vendéglőkben és korcsmákban.

A tisztí orvosok és egyéb hatóságok közegészségügyi felülvizsgálják az italmérési üzlethelyiségeket abból a célból, hogy azok köztisztasági szempontból nem esnek-e kifogás alá és hogy az előírt és az italmérési üzletekre kötelező közegészségügyi és tisztasági rendszabályok be lesznek-e tartva. Mint értesülünk, a legutóbbi köztisztasági vizsgálat alkalmával a tisztí orvosok úgy a fővárosban, mint a vidéken egyes üzlethelyiségeknek köztisztaságát erősen kifogásolták és kihágási eljárást is indítottak a tulajdonos ellen. Az egyik jelentésben azt írta a tisztí orvos, hogy az italmérési helyiség szutykos, piszkos, a padló tisztátalan, az ablakok a légyiszoktól alig átlátszóak, a söntés, asztal és jégsekrény alá sepert szemét és kifolyt italtól nedves fűrészpör félig rothadt állapotban bűzössé teszi a levegőt stb. stb. Nagyon szomorú dolog, hogy ilyen egyénektől nem veszik azonnal el az italmérési engedélyt, mert csak kompromittálják a szakmát.

Az 1921. évi IV. tc. — az italmérési törvény — végrehajtására kiadott utasítás szerint a köztisztaságra vonatkozólag a m. kir. népjóléti és munkaügyi minisztérium a pénzügyminisztériummal egyetértőleg 1922. évi 502—eln. sz. alatt a következőket rendelt el:

1. Minden italmérés céljára szolgáló helyiséget és az ezzel összefüggésben levő udvarokat állandóan tisztán kell tartani, a helyiség falait évente legalább egyszer ki kell meszálni vagy festeni, padlóját minden héten legalább egyszer fel kell surolni, magát a helyiséget pedig naponként legalább kétszer ki kell szellőztetni és ki kell seperni.

2. Minden italmérés céljára szolgáló külön helyiséget a látogatóinak használatára rendelt, könnyen megközelíthető külön árnyékszékkel kell ellátni és azt minden héten fertőtleníteni kell: eelből kötelesek az engedélyesek meg-

felelő fertőtleníti szereket kellő mennyiségben állandóan készletben tartani.

3. Az italmérés céljára szolgáló helyiségben az ivásra használt edények tisztántartására csapból folyó és közvetlen lefolyással ellátott vízszolgáltató berendezésnek kell lennie; poharak, valamint más edények öblögetésére szolgáló víztartályok használata tilos.

4. Minden italmérés céljára szolgáló helyiségben a helyiség nagyságához képest kellő számú, vízzel telt köpöcsészét kell alkalmazni, ezeket tartalmuk kiürítése mellett naponta ki kell mosni és tiszta vízzel kell ellátni.

5. A szeszes italok kíméréseivel és kismértékbeni árusításával foglalkozó üzletekben minden tartályon (hordó, korsó, palack, stb.), amelyből fogyasztók részére szeszesitalokat szolgáltatnak ki, az abban foglalt ital fajtát (minőségét) meg kell jelölni.

6. Fertőző betegségek elterjedése vagy annak veszélye esetén az italmérés céljára szolgáló helyiségeket, azok udvarát stb. a szokottnál gyakrabban, a felügyelet és ellenőrzés gyakorlására jogosult hatóság, illetőleg közege által meghatározandó időközökben és módon fokozottabb mértékben kell tisztán tartani.

7. Tilos tisztátalanul kezelt, megromlott, vagy az egészségre és életre közvetlen használat által veszélyessé válható, továbbá undort keltő italműveket — bort is — tartani és elárulítani, valamint az emberi egészségre ártalmas anyagból készült edényeket italok készítésére és tartására használni, ezen edényeket tisztátalanul kezelni, úgy-szintén az italműveket hamis név, vagy hamis cím alatt forgalomba hozni.

Hamis név alatt árult ital az, amelynek minősége és alkotórészei nem felelnek meg annak az elnevezésnek, mely alatt az illető ital áruba bocsátatik.

Hamis cím alatt árult szeszes ital pedig az, melyet más termelőnek vagy gyárosnak neve alatt hoznak forgalomba, mint aki az italt termelte.

Az italmérő azonban saját neve alatt adhatja a szeszes italt akkor is, ha nem saját termése.

8. Tilos italmérő üzletekben az itallal való bárminemű elbánásra vagy a fogyasztók kiszolgálására oly egyént alkalmazni, akit nyílt gümőkórban, bujakórban vagy bármely másokat ragályozó-, továbbá undort keltő betegségben szenved.

Ily betegség gyanúja esetén az engedélyes, illetőleg üzletvezető az illetőket elsőfokú közegészségügyi hatóságot haladéktalanul értesíteni, ez pedig az alkalmazottat 48 órán belül a hatóságri orvosral megvizsgáltatni köteles. Ha a hatóságri orvos az alkalmazot-

ton a fentebb felsorolt betegségek valamelyikét megállapítja, erről az illetékes közegészségügyi hatóságnak haladéktalanul jelentést tenni, a hatóság pedig az alkalmazottat eltávolítani köteles.

Szerkesztőségi üzenetek.

Bortermelő is köteles borfogyasztási adót fizetni. Ha a bortermelő „saját termésű” bor korlátolt kimérési engedélyről lemond, tehát kiméréssel nem foglalkozik, az 1923. évi 121.100. számú rendelethez mellékelte Szabályrendelet 18. §-a 2. pontja szerint az általa és háztartása által fogyasztott, valamint a eselődésének és munkáinak természetbeni járandóság címén kiszolgáltatót mennyiség után egyezkedileg megállapított átalányösszegben fizetheti a borfogyasztási adót. Az adófizetésre átalányösszegben való egyezkedés kötésére az adóbeszedésre jogosított község joga. Azonban ilyen egyezkedés kötésére a községet kényszeríteni nem lehet. Ha tehát a bortermelő az italmérési engedélyéről nem mondana le, még akkor is, ha borát nem is mérné, de a községgel az átalányösszegben megállapodni nem tudna, úgy a fentebb említett 18. § 2. pontja szerint a 21. §-ban megjelölt módon az adó alapját képező bormennyiség megállapítása céljából eszközölendő leszámolások alapján utólagosan köteles fizetni. Ez utóbbi esetben be kell jelenteni a községnél borkészletét, a raktározás helyét és 24 órán belül a bepincézést követőleg a később beszerzett (termelt) bormennyiségeket. A községtől szemleívet kap és ennek, valamint a naptári negyedéveknek végén eszközölt leszámolások alapján fizeti az adót.

A SZAKMA

TÁRSASÖSSZEJÖVETELEI.

Vendéglősök Jóbarát Asztaltársasága
uzsonnáit:

Szeptember 17-én: Taxler István,
Sziertesí út.

Szeptember 24-én: Leimetter Ferenc,
X., Kőbánya, Régi sörház.

Október 1-én: Schmidt Konrád, IX.,
Mekszikói út 5.

Október 8-án: Stéger Károly, IX., So-
roksári út 134.

Október 15-én: Cserna Zsigmond, IX.,
Tüzoltó u. 67.

Október 22-én: Kass János, IX., So-
roksári út 38.

A szerkesztőségért felelős:

Pósch Gyula, kiadó.

Segéd-szerkesztő: Fekete Gyula.

Merkantil-nyomda. Hunyadi uca 4t
(Havas Ödön).

Mustkonzerválás.

Azt tapasztaljuk, hogy az újabb időben a fogyasztóközönség ízlése megváltozott. Így nem írhatom teljesen az alkoholelles propagandá javára azt, hogy az erős szeszesitalok fogyasztása folyton csökken, hogy pl. a konyak fogyasztása erősen visszafejlődött. — Ugyanez áll a borokra is, eleget panaszkodnak emiatt a termelők s a kereskedők. Ha a kereskedőktől megkérdezzük, hogy milyen borokat keresnek a fogyasztók, azt halljuk, hogy amíg azelőtt a savanykás, vízzel ítható borok, továbbá az erős pestyenborok voltak a keresettek, ma a sima, lágy, sőt leginkább az édeses borok fognak. Ezek mellett a különböző alkoholmentes gyümölcslevek iránt is erős a kereslet.

A mustot sokan szeretik, isszák egész édesen, de sokan jobban szeretik akkor, amikor már kissé erjed, csipős. Budapest mustfogyasztását évi 20—25 ezer hl-re becsülik. Nagyon jó lenne, ha ezt a mennyiséget még emelni lehetne, ezzel enyhíteni lehetne a borválságos helyzetén s a közönség is jól járna, mert a must nagyon tápláló s könnyen emészthető. Mennyivel könnyebb lenne szőlőkúra helyett mustkúrát tartani, hiszen a sajtolás tökéletesen elvégzi az emészthetetlen héj és magvak elválasztását. Mindehhez azonban az kell, hogy a must hosszabb ideig eltartható legyen, ez pedig nehezen megy. Az élesztőnek olyan ideális táplálóanyaga, hogy nehéz megőrizni erjedés nélkül. Tudjuk, hogyha szűretkor meleg idő van, sokszor már a présből folyó must erjed.

Hogyan lehet a mustot konzerválni? Tudvalevő, hogy az alkoholos erjedés feltételei: 1. erjeszhető cukor; 2. erjesztő szervezet (élesztő), 3. az élesztő szaporodásához a cukron kívül bizonyos nitrogéntartalmú vegyületek, továbbá foszforsav, kálium, kalcium, magnézium, stb. vegyületek, amelyek röviden élesztőtápanyagoknak nevezhetünk; 4. megfelelő hígítás; 5. megfelelő hőmérséklet; 6. erjedésgátló mérgek, ú. n. antiszeptikus anyagok hiánya. Ezek a feltételek mind fontosak, ha már egy is hiányzik, akkor az erjedés nem áll be, vagy nagyon gyengül. Vegyük sorra ezeket a feltételeket.

Erjeszhető cukor bőven van a mustban, hiszen éppen ezt akarjuk konzerválni, ezen tehát nem változtathatunk. Élesztő mindig van a friss mustban, a szőlő héjáról kerül bele. Ezeknek az elpusztítása vagy eltávolítása már lehetséges, és pedig kétféle módon: a) sterilizálás, b) szűrés útján. A szőlőszemek héjáról, még ha ellenálló élesztőspórák kerülnek is a mustba, ezek is rövid néhány óra alatt kesisírnak, úgyhogy a mustban csak sarradzó sejtek találunk, melyek nem ellenállóak, már pasztörözésnél 80—85 °C foknál gyorsan és biztosan elpusztulnak. A pasztörözött must steril hordóban vagy üvegekben steril dugóval elzárva, bármennyig eltartható. Ha azonban új, élő élesztő kerül bele, bizony mindjárt erjedni kezd. Pasztörözéssel való konzerválás több helyen

szokásban van s ha kellő gondal járunk el, jó az eredmény.

A mustból szűréssel is eltávolíthatók az élesztősejtek. A laboratóriumok már régóta használják a porellámszűrőket, amelyekkel még a baktériumok is kiszűrhetők. Ujabbban egy német cégnek sikerült először olyan azbesztszűrőt szerkeszteni, melynek vastag azbesztrétege olyan tökéletesen visszatartja az élesztő- és baktériumsejteket, hogy a szűrt folyadék steril. Ez a szűrő a csírátlanító szűrő. Nagyon természetes, hogy az ilyen csírátlanító szűrőn csak olyan folyadék szűrhető jól, amelyből már a nagyobb szemcséjű lebegő anyagok ki vannak szűrve, szabad szemmel teljesen tükörsnek, tisztának látszik, különben a szűrő igen hamar eldugul. A csírátlanító szűrőn szűrt mustot steril edényekben jól el lehet tartani.

Az erjeszhető cukornak megfelelő hígítású oldatban kell lenni. Az erjedés legjobban megy 8—15%-os cukoroldatban. Minél töményebb a cukoroldat, annál jobban gyengül, lassul az erjedés. A 25%-os már észrevehetően lassabban erjed, még lassabban a 30—35%-os. Ha még ennél is több a cukor, akkor mindinkább tökéletlenné lesz az erjedés, de azért még a 60%-os cukortartalmú must is elkezd erjedni, azonban 2—3% alkohollal több nem keletkezik benne. Egészen biztosan és teljesen csak a 70% körüli cukortartalmú gátolja meg az erjedést. Ezen alapszik a mustoknak töményítés útján való konzerválása. Töményíteni lehet a mustot fagyasztással vagy befőzéssel. A gyakorlatban a befőzést használják. Légrítkezéssel, lehetőleg alacsony hőmérsékletnél párologtatják el a fölös vizet s az 50 K^l (= 32 B^é = literenkint 639 g cukor) befőzött must ma már rendes forgalmi cikk. Sajnos, hogy a befőzés még így légrítkezéssel s alacsony hőmérsékleten is — a zamatok nagyfokú elpárolgásával jár; főtt íze lesz a mustnak, amit szinte lehetetlen teljesen elkerülni. A tapasztalat ugyanis azt mutatja, hogy a főtt íze nem tisztán a magasabb hőmérséklet következménye, hanem a levegő jelenlétében való melegítés következménye, tehát oxidációs jelenség. Így a befőzési hőfoknál 40°-ra való leszállítása csak gyengíti, de teljesen megakadályozni nem tudja az oxidációt, mert a befőzéstben a légrítkezés mellett is van oxigén. Ha szabad tűzön főzünk be mustot, az elváltozás sokkal nagyobbfokú, mert ilyenkor még sok karamel is képződik.

Fagyasztással is besűrítjük a mustot. A mustból megfagyáskor főleg víz fagy ki s a szétzúzott jégről lecentrifugálhatjuk a töményített mustot. Ez az eljárás sokkal finomabb terméket ad, mint a befőzés: a must nem veszít zamatjából s nem lesz főtt íze. Csakhogy ez az eljárás drágább, több a veszteség, mert a kifagyott jég mindig cukortartalmú, végül nehéz annyira sűríteni a mustot, mint befőzéssel.

Az erjedéshez szükséges a megfelelő hőmérséklet. Alsó határa a fagypont

körül van, felső határa 35 °C körül. — Leggyorsabb az erjedés 25—30 °C körül. Eszerint megakaszthatjuk az erjedést a hőmérséklet megfelelő beállításával. A gyakorlatban a hűtést alkalmazzzák s a budapesti hűtőházban jelentékeny mennyiségű mustot rak-tároznak el, ahol a fagyypont körüli hőmérsékletnél, ha nem is szűnik meg teljesen az erjedés, de olyan gyengévé, lassúvá válik, hogy a must gyakorlati szempontból jól konzerváltnak tekinthető. Természetesen az ilyen mustban levő élesztők pind életben vannak s a hőmérséklet emelkedése esetén azonnal erőteljes erjedést indítanak meg.

Az alkoholos erjedést az erjedésgátló anyagokkal, az antiszeptikumokkal megakaszthatjuk. Ilyen antiszeptikumok a szalicilsav, benzoésav, kéndioxid stb. A két első saját fogyasztására házilag használják, azonban forgalomba nem hozhatók, csak a kenezés után megengedve, ez is csak bizonyos határok között. Nálunk csak olyan must vagy bor hozható forgalomba, melynek literjében összesen legfeljebb 200 mg (180 mg kötött és 20 mg szabad) kéndioxid van. Ha a must egészen friss s még nem kezd erjedni, akkor 50 mg is megakasztja néhány napra az erjedést. A gyakorlatban 100 mg kéndioxidot tartanak elégségesnek arra, hogy a friss must erjedését hűvös időben 8—10 napra megakassza. Ez a mennyiség meleg időben csak 3—4 napig konzervál. Még több kéndioxid kell a már megindult erjedés elfojtására. Viszont már a 100 mg-os kenezés esetén sem felel meg a must a törvény követelményeinek, mert ambar az összes kéndioxid csak a fele a megengedettnek, azonban a szabad kéndioxid rendszeren több 20 mg-nál. Így tehát nehéz az egészségre ártalmatlan, jóízű mustot készíteni kenezéssel és mégis ez a módszer van legjobban elterjedve, mert a legegyszerűbb eszközökkel, berendezés nélkül hajtható végre.

Összefoglalva azt mondhatjuk, hogy legjobban megtartja a must eredeti ízét, zamatát a csírátlanító szűréssel, a jól végzett pasztörözéssel, jó hűtéssel. Tulajdonképpen ezek is okoznak bizonyos ízbeli változást. A csírátlanító szűrő nemcsak a lebegő anyagokat tartja vissza, hanem a nagy felületi tapadás folytán bizonyos kolloidanyagokat is visszatart, amik a must ízének teltségét adták; a pasztörözés magas hőfoka a must fehérjét megalvasztja. Azonban a must magas cukortartalma elfedi ezeket a változásokat. A befőzött must vízzel eredeti térfogatára felhígítva, már nem eredeti íze; az elpárolgott zamat hiánya, a főtt íze erősen érzik.

A gyakorlat tehát még nem látja teljesen megoldottnak a must konzerválásának kérdését. 1927-ben mutatta be a párizsi akadémiának Bouldar az ő új eljárását, amellyel a mustokat erjedésre alkalmatlanná teszi. Eljárása abban áll, hogy a jól erjedni kezdő mustot egy óráig 45 °C-ra melegíti, a mitől az élesztő elpusztul s az erjedés megáll. Lehűtve újra beoltja élesztővel, amitől az erjedés megint megindul, erre újból egy óráig 45 °C-ra melegíti. Bejelentése szerint ez az eljárás háromszor ismételve elegendő arra,

WAGNER féle

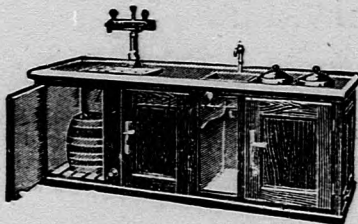
sörkimérő készülékek,

jégszekrények,

komplet

szikvizgyári berendezések

elismert elsőrangú minőségben.

Egyesült Gép- és Fémárugyárak Rt.

BUDAPEST, VI., LÓPORTÁR UCCA 9

(a nyugati pályaudvar közelében)

Tel.: Aut. 275-13.

Vásárlás előtt saját érdekében okvetlen tekintse meg mintaraktárunkat!

hogy a must további erjedésre képtelenné váljék s így sikerül a must eredeti cukortartalmának 60. sőt több százalékát konzerválni. Boulard szerint ez két okra vezethető vissza: egyrészt folszaporodnak a mustban az egymásután következő élesztőgenerációk életműködése és elpusztulása közben termelt toxinok (minőket már Berdnikow és Andrejew is feltételezett), másrészt pedig a több egymásutáni erjedés fölemesztí a fejlődéshez szükséges táplálóanyagokat. Boulard tanulmánya feltűnést keltett és Canina E. G. Astiban, továbbá Vogt E. Freiburgban kipróbálták az új eljárást, de nem találták jónak. Egy esetben 21-szer ismételték a beoltást és melegítést s bizony a must addig erjedt, amíg volt benne cukor.

E kísérletek olvasása ébresztette föl bennem a gondolatot, hogy a kérdés-foglalkozzam. Őszintén szólva, a toxinelméletben nem hiszek. Az igaz, hogy minden élő szervezet kiküszöbölt anyagcseretermékei mérgezőleg hatnak az illető szervezetre s így valószínűleg az erjedő folyadékokban is vannak olyan élesztőből származó anyagcseretermékek, melyek mérgezőleg hatnak a további élesztőgenerációkra, de ezek az anyagok túlerősen higitottak arra, hogy tökéletesen megátolják az élesztő szaporodását és működését. Ami a táplálóanyag fölemesztését illeti, az eljárás éppen rossz. Ugyanis 45 C°-nál tartva az élesztőt, bekövetkezik a lassú elhalás, az élesztő ezhimjeinek azonban csak egy része; az erjesztő enzimek pusztulnak el, míg a proteolitikus enzimek éppen az optimális viszonyokat kezdik megközelíteni. Az élesztő pusztuló vagy elhalt testében megindul az önemésztés, a triptikus enzim az élesztő saját fehérjét bontja, ennek termékei bediffundálnak a mustba s azt új élesztőtáplálóanyaggal látják el. E gondolatmenet helyességét igazolja az, hogy sikerült 21-szer egymásután új erjedésbe hozni a mustot, míg hogyha egy bort szesztenit megukrozzunk és élesztővel beoltunk, csak 5-6-szor ismétlődik meg az erjedés.

Említettem, hogy az erjedés feltételei közé tartozik az élesztő szaporodásához szükséges bizonyos nitrogéntartalmú anyagok, foszforsavas sók, kálium-, kalcium-, magnézium-, stb. vegyületek jelenléte is. Vajjon nem lehet-e elvonni a mustból ezeknek az élesztőtáplálóanyagoknak jó részét s ezzel megakadályozni az élesztő szaporodását s ilymódon az erjedést igen gyengévé tenni?

Az erjeszthető folyadékba jutott élesztő különös mohósággal gyűjti magába különösen a nitrogéntartalmú anyagokat s ezért az első napokban termelt élesztő nitrogénben dúsabb. —

Ezt igazolja Mach és Portale vizsgálata:

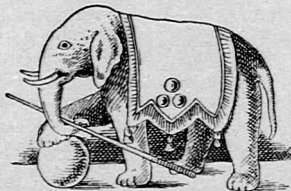
Erjedési idő	Keleth. alkohol	Élesztő menny.	Élesztő N. tart.
2 nap	1.08%	1.295 g	10.81%
3 nap	4.88%	2.959 g	9.08%
4 nap	7.78%	3.095 g	9.08%
6 nap	8.73%	2.938 g	8.88%
8 nap	8.54%	2.492 g	9.06%

(Vége következik).

PAITZ JÁNOS

MŰSZTERGÁLYOS, DAKÓ, TEKE-ASZTAL ÉS ELEFÁNTCSONT TEKE-GÖLYŐ GYÁR

BUDAPEST, VII., AKÁCFÁ UCCA 55.
TELEFON: József 406-29.

Teljes kávéházi és vendéglői berendezések Billiárdok, dakók, golyók, dominók, sakkok. Sör-apparátusok, jégszekrények, asztalok, székek, Lignum Sanctum kugligolyók, kuglibábuk stb.

MEGJELENT

a „Magyar Szállodások és Vendéglősök Évkönyve” az 1930. évr.

Nélkülözhetetlen tudnivalókat tartalmaz minden vendéglői és szállodai üzlemre nézve.

Ára: kötve 5.—, fűzve 3.— pengő. Kapható lapunk kiadóhivatalában, vagy pedig a Szállodások és Vendéglős Ipartestületnél, Budapest, IX., Lónyay ucca 22. szám.

ENGEL JULIA UTÓDA

ANDORF JÓZSEFNÉ

a Keszy-Éttermek főpincéjének neje

keztyúk gyári lerakata

Budapest, VII., Erzsébet körút 5. sz.

Saját gyártmányú keztyúk. — Őz- és szarvasbőr különlegességek. — Fűzők. — Gyógyhaskötők mérték után. — Melltartók. — Harisnyák. — Tánc- és selyemharisnyák. — Vidéki rendeléseket postán. — Tisztítást, javítást vállal.

Borszivattyúk, bortömlők, pincegazdasági cikkek

Telefon 28-92

Cifka József

Budapest, V. Vilmos császár út 48. Bádora litográfát bortörvény kapható

Vendéglősök, Korcsmárosok,

Kávésok és Italmérők

figyelmébe!

Már közelező is a kifüggesztése az 1929. évi X. t.-c. alapján készült **Uj Bortörvény-kivonat plakátja** drb.-ja **90 fill.**

Legalább 20 darab vételénél darabja 80 fillér.

A korcsmai hitel előlrléséről szóló plakát „ **60 fill.**
(Kifüggesztése kötelező minden helyiségben.)

Padlóra köpni filos plakát „ **40 fill.**

Éneklés és larmázás hatóságilag tiltva van plakátja „ **40 fill.**

Fiatalkorúak szeszfilalmáról (1927. évi XXXIII. t.-c.) szóló plakát „ **40 fill.**

Káromkodás, frágár beszéd filos plakát „ **40 fill.**

Vidéki rendelésnél a plakátok — a portóköltésg miatt — darabonként 10 fillérrel drágábbak.

Az összes plakátok kemény papíron vagy papendeklin kásirozva vannak. — Kapható a „Fogadó-Magyar Vendéglős” kiadóhivatalában Budapest, VI., Aradi ucca 11. szám.

Ajánlatos a plakátok árát akár levélbélyegekből, 8-as és 16 filléres címletekben előre beküldeni, miután az utánvét melletti küldésnél igen nagy a portóköltésg.